

OM azonosító:032852

KISTARCSAI GESZTENYÉS ÓVODA

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAM

Ezt a szakmai dokumentumot a jelenlegi jogszabályokat figyelembe véve az óvoda igazgatója a nevelő testület bevonásával készítette el a 2023- 2024-es nevelési évben. Arra törekedett, hogy megfogalmazza

- az időszerű – múltat, jelent és jövőképet összegző - pedagógiai elképzeléseit,
- azt a formát, amelyben az intézmény működése során teljesíteni kívánja az Óvodai nevelés országos alapprogramját,
- azokat a nevelési feladatokat, amellyel segíti a gyermekek fejlődését, közösségi életre való felkészülését, a szociális hátrányok leküzdését, a fogyatékból eredő hátrányok csökkentését,
- mindazokat az elvárásokat, amellyel szemben a helyi fenntartó a lakosok felé kötelezettséget vállalt a 3-7 éves gyermekek óvodai nevelését illetően.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	3
A PEDAGÓGIA PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	6
1. AZ ÓVODA ADATAI	8
2. ÓVODÁNK BEMUTATÁSA	9
3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	10
3.1. AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI.....	10
3.2. AZ ÓVODA TÁRGYI FELTÉTELEI	11
3.3. A HELYI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TOVÁBBI ESZKÖZIGÉNY	11
3.4. AZ ÓVODAI CSOPORTOK SZERKEZETE	12
3.5. A NEVELÉS IDŐKERETEI.....	12
4. AZ ÓVODA NEVELÉSI KONCEPCIÓJA	14
4.1. ÓVODAKÉP	14
4.2. GYERMEKKÉP	14
4.3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	15
4.4. PEDAGÓGIAI HITVALLÁS	15
5. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS TERVEZŐMUNKÁJA	15
6. A PEDAGÓGIAI FOLYMATOK ÉS A GYERMEKE SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE	16
7. AZ ÓVODA ÁTFOGÓ NEVELÉSI FELADATAI	16
7.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS.....	16
7.1.1. Gondozás.....	17
7.1.2. Pihenés, alvás	17
7.1.3. Táplálkozás, étkezés.....	17
7.1.4. Öltözködés.....	18
7.1.5. Testápolás, tisztálkodás, személyi higiénia.....	18
7.2. ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	19
7.3. ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS	20
7.4. INTEGRÁCIÓ	22
8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	23
8.1. A JÁTÉK	23
8.2. VERSELÉS, MESÉLÉS.....	25
8.3. ANYANYELVI NEVELÉS	25
8.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	26
8.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	27
8.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE- KÖRNYEZET	28
8.7. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE – MATEMATIKA.....	30
8.8. MOZGÁS	31
Mozgásfejlesztés a testnevelés foglalkozáson	32
Mozgásfejlesztés a szabad játékban.....	32
8.9. MUNKA	33
8.10. BALESET MEGELŐZÉS	34
8.11. GYERMEKVÉDELEM	35
8.12. SZOLGÁLTATÁSOK	36

9. HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK.....	36
10. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI.....	37
10.1. BELSŐ PEDAGÓGIAI KAPCSOLATAINK	38
10.2.KÜLSŐ PEGAGÓGIAI KAPCSOLATAINK.....	40
10.3. KAPCSOLATTARTÁS A FENNTARTÓVAL	40
10.4. NEVELÉST SEGÍTŐ SPECIÁLIS KAPCSOLATAINK	40
11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGÉNEK NYOMONKÖVETÉSE	41
12. AZ ÓVODA NEVELÉSI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉRTÉKELÉSE:.....	41
13. PEDAGÓGUS ELKÖTELEZETTSÉGE ÉS A SZAKMAI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS A SZAKMAI FEJLŐDÉSÉRT.....	42
14. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	43
15. KIEGÉSZÍTÉS PANDÉMIÁS IDŐSZAK ESETÉRE.....	44

MELLÉKLETEK

1. A helyi pedagógiai program végrehatásához szükséges eszközök jegyzéke
2. Anyanyelvi fejlesztés az óvodában
3. Javaslat a nevelő, fejlesztő munka tervezéséhez éves anyaggyűjtemények: külső világ
tevékeny megismerése: matematika, környezeti nevelés; ének, zene, énekes játék,
gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka;
4. Fejlődésnapló
5. Szokás - szabályrendszer
6. Óvodai Integrációs Program

„Arra kérem a jövőt -, hogy könyörüljön legalább az ajtóknak és az ablakoknak: hagyja meg őket kézzel nyithatóknak.

Mert milyen világ is az, ahol nem lehet az ablakot mohón kitárni s úgy nyitni ajtót, hogy annak lendülése – és nyikorgása – helyettünk kimondja: **alig győztelek várni.**”

Ancsel Éva: LXII

A PEDAGÓGIA PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

Törvények:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

Rendeletek:

- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 277/1997. (XII.22.) kormányrendelet a pedagógus – továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 2016/679. számú rendelet-Európa parlament és Tanács (EU) általános adatvédelmi rendelete (GDPR rendelet)

A pedagógiai program tartalmát befolyásoló további dokumentumok:

- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok

1. AZ ÓVODA ADATAI

Neve: Kistarcsai Gesztenyés Óvoda

OM azonosító: 032852

Székhely: Kistarcsai Gesztenyés Óvoda

Címe: 2143, Kistarcsa, Eperjesi út 1.

Telefon: 06-28-470-745

e - mail: gesztenyes@kistarcsa.hu

Tagintézmény: Kistarcsai Gesztenyés Óvoda Tölgyfa Tagóvodája

Címe: 2143, Kistarcsa, Széchenyi út 61.

Telefon: 06-28-470-246

e - mail: tolgyfaovoda@kistarcsa.hu

Fenntartó: Kistarcsa Város Önkormányzata

Címe: 2143. Kistarcsa, Szabadság út 48.

Telefon: 06-28-470-711

A program benyújtója: az igazgató és a nevelőtestület

2. ÓVODÁNK BEMUTATÁSA

Óvodánk Kistarcsán két épületben található. Az Eperjesi úti épületet 1982-ben, a Széchenyi úti tagóvodát 1975-ben építették. A város lakosságának létszáma a század második felében nagymértékben növekedett. Sokan települtek az ország keleti vidékéről, Budapest szomszédságába jobb munkalehetőség és megélhetés reményében.

A település növekedésével párhuzamosan az óvodai ellátás iránti igény is nőtt. Az óvodai férőhelyek száma a század végére megtízszereződött.

Az elmúlt öt évben közel 2000 telek került parcellázásra. A két óvodában jelenleg 607 gyermek ellátására van lehetőség, ez a mai igényeket nem tudja kielégíteni.

Gyermekeink rendkívül heterogén környezetből érkeznek hozzánk. A családok többsége kertes családi házban, kisebb hányada lakótelepen és társasházban él. Meghatározó tényező a főváros közelsége, sok a bejáró dolgozó a szülők között.

A családok különböző társadalmi, szociális helyzete, nevelési attitűdje meghatározza az óvodánkkal szembeni elvárásokat: a befogadó környezetet, az egyéni differenciált bánásmódot.

Az óvodai csoportokban a gyermekek vegyes életkorúak. Véleményünk szerint e szervezési formában adódnak a leghatékonyabb pedagógiai helyzetek és e szervezési forma a legalkalmasabb a differenciált nevelő munka végzésére. Az óvodába kerülő gyermekek képességeinek fejlettségi szintje eltérő. Nevelőtestületünk ezt a különbözőséget természetesen fogadja és tiszteletben tartja.

Több éves együtt gondolkodásunk eredménye az óvodai nevelésről, a fejlesztés lehetőségeiről és szükségességéről kialakult nézetünk. Ennek eredményeként került elkészítésre a pedagógiai program.

A nevelőtestület számára sikerélményt, belső elégedettséget jelent, ha a szülők nevelőpartnerüknek tekintenek bennünket, bizalommal fogadnak minket, az óvodában otthonosan érzik magukat. A gyermeknevelésben sikeres szülőket, családokat igyekszünk megnyerni munkánk segítésére, az óvodai élet gazdagítására, szükség esetén a nevelőmunka hatékonyabbá tételére.

Nevelőtestületünk igényes szakmai képzettségű, gyermekszerető, elfogadó, türelmes, empátiás képességgel rendelkező, a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit szem előtt tartó pedagógusokból áll.

Óvodánkban kiemelt fontosságúnak tartjuk az anyanyelvi nevelést.

Az óvoda tárgyi felszereltsége jó. A bútorok cseréje, berendezések folyamatos korszerűsítése éves költségvetési feladatunk.

Mindkét épületben egy-egy mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt tornaterem segíti az óvodapedagógusok munkáját a testi képességek fejlesztésében.

A játszóudvarok felszerelése korszerű, az EU szabványnak megfelelő mászóakkal, fedett homokozókkal, csúszdákkal és különféle mozgásfejlesztést segítő játékokkal gazdagodott.

3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

3.1. AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Óvodánk rendelkezik a törvény által előírt személyi ellátottsággal.

Nevelőtestületünk fontosnak tartja az óvodapedagógusok minél szélesebb körű továbbkésztését, mely segíti a helyi pedagógiai program megvalósítását. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusok ismerik az óvodai nevelés országos alapprogramját, intézményük pedagógiai programját és munkájukat ezek alapján végzik.

Ismerik és tudatosan alkalmazzák a gyermekcsoport sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket.

Az óvodapedagógusok lényeges személyiségjegye a nyitottság, empátiakészség, érdeklődés a mikro és makro környezet iránt. Tevékenységük során az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljaiknak megfelelően érthetően és hitelesen kommunikálnak. Személyiségükön keresztül valósul meg az elképzelt, megfogalmazott helyi pedagógiai program, ezért továbbkésztési törekvéseikben mindig támogatást kapnak. Ezt igazolják a felsőfokú végzettség mellett a számtalan posztgraduális és intenzív tanfolyamon, speciális továbbkésztésen szerzett szakosító végzettségek.

Az önkésztés belső igény, munkahelyi elvárás is, a minőségi munka egyik biztosítója.

Az óvodapedagógusok munkáját csoportonként szakkésztett dajka segíti. A csoportokban egymás iránt tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő, egymáshoz ragaszkodó „hármast”-ok dolgoznak.

Az óvodapedagógusok az aktuális igény és érdeklődés alapján folyamatosan vesznek részt a helyi (munkaközösségek, meghívott előadók), és az országosan rendezett továbbkésztéseken, és szakmai rendezvényeken.

Az óvoda irányítását, működési feltételeinek biztosítását az igazgató irányításával igazgatóhelyettesek és a tagóvoda - vezető segíti. Munkájukat részben önálló jogkörrel, a munkaköri leírásban megfogalmazott munkamegosztás alapján végzik. Segítő, gondoskodó szervező munkájukat a kisebb közösségek értékelik, bizalmukkal támogatják.

Az intézmény dolgozóinak munkaideje:

- Óvodapedagógusok: heti 40 óra (32 óra csoportban eltöltött idő)
- Technikai dolgozók: heti 40 óra

A nevelés egész időtartamában biztosított óvodánkban az óvodapedagógusok jelenléte.

Munkaidejük lépcsőzetes kezdéssel és végzéssel zárul.

Az óvodapedagógusok csoport beosztása: délelőtti – délutáni rendszerben heti váltással történik.

Amennyiben az óvoda reggel 8.⁰⁰ óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.

3.2. AZ ÓVODA TÁRGYI FELTÉTELEI

Óvodánk két épületben működik.

A Gesztenyés Óvoda az Alapító okirat szerint 15 óvodai csoportot működtethet. Ezek közül az új szárny és az emeleti csoportszobák épültek eredetileg is óvodai feladatok ellátására. A többi korábban bölcsődeként üzemelt. A csoportokhoz öltöző és vizesblokk tartozik. Eszköz- és játéktároló helyiséget két-két csoport használ közösen. A csoportok tárgyi felszereltsége és komfortja jó. A csoportszobákban megtalálhatók az alapvető építő és konstrukciós játékkészletek, fejlesztő eszközök, a személyes tárgyak és munkák elhelyezésére kialakított tároló dobozok.

Az óvoda földszintjén tornaszoba van. Itt használhatók a szenzoros integráció eszközei, speciális tornaszerek, mozgást fejlesztő eszközök.

A földszinten fejlesztőszoba, az emeleten logopédiai foglalkoztató van.

A Tölgyfa Óvodában 6 csoportban fogadjuk a gyerekeket. Az épület eredetileg bölcsődének épült, 1995 óta óvoda, 2013-ban került sor felújítására és bővítésére.

Az épületben kisméretű tornaszoba, fejlesztőszoba és logopédiai foglalkoztató van.

Az óvodák játszóudvara csoportonként az EU szabványnak megfelelően került kialakításra. Mindkét óvoda épület részlegesen akadálymentesített.

Homokozók, ügyességet és mozgást fejlesztő játékok, nyári időszakra zuhanyzók, biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét.

Mindkét óvodában lehetőséget biztosítunk a szülőkkel való kapcsolattartásra: csoportszobák, tornaterem, nevelői szobák.

A Gesztenyés Óvodában és a Tölgyfa Óvodában egy-egy tálaló - melegítőkonyha működik.

Megoldható a speciális étkezést igénylő gyermekek ellátása is.

3.3. A HELYI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TOVÁBBI ESZKÖZIGÉNY

Óvodánk eszközellátottságát az elmúlt öt évben folyamatosan fejlesztettük, jelenlegi programunk igényei szerint. Az óvoda eszközellátottsága a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendeletben meghatározottaknak felel meg. (1 melléklet). A tornaszobák felszerelését folyamatosan bővítjük speciális eszközökkel, az elhasználdott tornaszereket pedig lecseréljük.

A csoportokban használatos játék eszközök biztosításánál figyelembe vesszük a csoportok heterogén összetételét, ezért minden csoportban jelen van a minden gyermeket kiszolgáló, és minden játékfajtaához megfelelő eszköz, melyek elérhető közelségben vannak a gyermekek számára.

A gyermeki fantáziát és a kreativitást kívánjuk bővíteni azokkal a gyűjtött anyagokkal, amelyek természetes állapotukban bármilyen eszközzé válhatnak a gyermeki világban.

A világ tevékeny megismeréséhez új eszközöket, környezetismeret és matematika tárgykörébe sorolható, egyénileg használható fejlesztőjátékokat kívánunk beszerezni. Jól szolgálná a baráti kapcsolatok alakulását, ha a csoportszobán belül galériát tudnánk kialakítani. Erre szüksége lehet bármelyik kisgyereknek, ha alkalmanként egyedül kíván lenni, a barátoknak is, ahol a társas kapcsolatuk erősödhetne.

Az anyanyelvi nevelést, a bábjátás és dramatizálás lehetőségeit bábokkal, maszk-készletekkel, jelmezekkel kívánjuk bővíteni.

Könyvtárunk bővítése folyamatos. Jelenleg 1000 db könyvet tartalmaz.

3.4. AZ ÓVODAI CSOPORTOK SZERKEZETE

Gyermekcsoportjaink osztatlan szervezésűek. Az osztatlanság a különböző életkorú, nemű és fejlődésű egymástól eltérő gyermekek integrált és differenciált nevelése.

Alapja a folyamatosság, amely az osztatlan csoportban a teljes napirendet átfogja. Ebben a szervezési formában biztosított a modellkövetés, utánzás feltétele, eredményesebb a szocializálódás, az önállóság tanulása. A gyermekek megtanulnak alkalmazkodni, fokozódik empátiás képességük, természetesebben fogadják a másságot. Ezekben a csoportokban kevesebb a konfliktus, fejlettebb a megegyezésre való képesség. Életszerűbb helyzetek jöhetnek létre. A testvérek, barátok, ismerősök növelik a beszoktatás eredményességét. A már kialakult, nagyok által alkalmazott szokásrend, viselkedés a kicsik számára természetes velejárója az óvodai életnek.

Az osztatlan szervezésű csoport megoldást jelent a lassabban érő és fejlődő, hátrányos helyzetű gyermekek óvodai neveléséhez, mindenhez elégséges időt és érzelmi biztonságot nyújt. Az eltérő fejlettségű gyermekek nem szigetelődnek el. Mindenki talál partnert vagy támogatót.

A heterogén életkorú csoportnál előnyös – éppen az életkori sajátosságok miatt – a köznevelési törvényben előírt átlaglétszám megtartása, hiszen az óvodapedagógustól sokkal nagyobb figyelemmegosztást, differenciálási képességet, toleranciát, rugalmasságot követel.

Felvételkor a vezető feladata koordinálni a gyermekek érdekeit, figyelembe venni a szülői kívánságokat, figyelni a különböző életkorú gyermekek csoporton belüli arányát, a nemek arányát, a gyermekközösségek szociális összetételét.

3.5. A NEVELÉS IDŐKERETEI

Napirend

Úgy szervezzük napjainkat, hogy különféle párhuzamosan végezhető tevékenységek felkínálásával lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek a választásra és ez biztosítja az óvodapedagógusnak a gyermekekénti differenciált bánásmódot. Cselekvéseikhez, tevékenységeikhez biztosítjuk a helyet. A csoportszobáinkat folyamatosan átrendezzük, elkülönített játszótereket teremtünk, a reggeliző asztal állandó helyét kialakítottuk. A szokásrendszer, a visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekben. A folyamatosság lehetővé teszi, hogy a maguk által választotta társakkal, személyiségükből fakadó módon, szabadon tevékenykedjenek, ezáltal tartalmasabb társas - kapcsolatokat építsenek ki. A napirendünk biztosítja az egész napos szabad játéktevékenységet.

A szeptember 1-től augusztus 31-ig terjedő időszak napirendjét a gyermek biológiai – és társas szükségleteit szem előtt tartva alakítja ki az óvodapedagógus.

Mivel a nevelés nem zárul le májusban, ezért a nyári időszak - június 1-től augusztus 31-ig - tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett. Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megtervezésénél lehetőséget ad a gyermeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezze, és kötetlenebb formában biztosít változatos tevékenységet, lehetőséget a fejlődésre.

6. ⁰⁰ - 7. ⁰⁰ :	Gyülekező az ügyeletes csoportban, játék.
7. ⁰⁰ - 8. ¹⁵ : ig.)	- A beérkező gyerekek fogadása (beérkezés ajánlott időpontja:8. ³⁰ - - Szabad játék, kötetlen rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
8. ¹⁵ - 9. ¹⁰ :	Folyamatos tízórai (gondozási feladatok ellátása)
9. ¹⁰ – 10. ⁰⁰ v.10. ³⁰ :	- Mozgás csoportbeosztás szerint (irányított, szervezett tevékenység az egész csoport számára) - Kisebb csoportokban történő játékos tevékenységek: verselés, mesélés énekek, zene, énekes játék, gyermektánc rajzolás, festés, mintázás, kézi munka külső világ tevékeny megfigyelése: környezetismeret, matematika anyanyelvi nevelés - Mesével zárul a délelőtt
7. ⁰⁰ – 11. ⁰⁰ :	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása (Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei)
10. ⁰⁰ v. 10. ³⁰ – 11. ³⁰ :	Szabad mozgás, séta Mindennapos testnevelés
11. ⁴⁰ – 12. ⁰⁰ :	Folyamatos tisztálkodás, készülődés az ebédre
12. ⁰⁰ – 12. ³⁰ :	Ebéd
12. ³⁰ – 13. ⁰⁰ :	Folyamatos tisztálkodás, készülődés a délutáni pihenéshez, mese
13. ⁰⁰ – 14. ³⁰ :	Csendes pihenő
14. ³⁰ – 15. ³⁰ :	Folyamatos ébredés, uzsonnázás, tisztálkodás (gondozási feladatok ellátása)
15. ³⁰ – 17. ⁰⁰ :	- Egyéni fejlesztés a csoportban - Szabad játékos tevékenységek
17. ⁰⁰ – 18. ⁰⁰ :	Szabad játék az ügyeletes csoportban

Hetirend:

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvoda napi életének megszervezéséhez. A hetirend a nevelési év elején másképp alakul, mint a nevelési év végén. Különösen a beszoktatás idején figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Később, az iskolára való felkészítés feladatai a hetirend és a napirend pontosabb betartását helyezik előtérbe. A hetirend összeállításánál arra figyelünk, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

A hetirend kialakítása csoportonként az óvodapedagógus feladata, a különböző tevékenységek naphoz kötötten jelennek meg.

4. AZ ÓVODA NEVELÉSI KONCEPCIÓJA

- A gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartása.
- A gyermeki személyiség kibontakoztatása - tekintettel az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra – nembeli, érsébeli, vérmérsékleti különbözőségek és a családok értékrendjére, sokféleségére.
- A környezetben jól eligazodó, kommunikáló, problémájuk megoldásában aktívan közreműködő gyermekek nevelése.
- A gyermek egyéni képességeihez igazodó, természetes környezetben, játékban öntevékeny részvétellel és tevékenységekben szerzett tapasztalatokra, ismeretekre épülő készség és képességfejlesztés.
- A hátrányos helyzetű gyermekek differenciált felzárkóztatása, az esetleges részképesség zavarok kompenzálása.
- Az etnikumhoz tartozó gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, szocializációja.
- Olyan szeretetteljes légkör kialakítása, amely a gyerekek érdekeit, egyéni igényeit tartja szem előtt, az egyenlő hozzáférés biztosításával.
- Helyi Pedagógiai Programunk lehetőséget biztosít innovatív pedagógiai törekvésekhez és érvényesül az óvodapedagógusok módszertani szabadsága.
- Osztatlan csoportokban történő szocializáció.

4.1. ÓVODAKÉP

Óvodánkban minden gyermeket megillet személyiségének feltétel nélküli elfogadása, a szeretet, bizalom, az együttérzés szükségleteinek kielégítése, a fejlődését elősegítő egyéni bánásmód. Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes óvodai légkörben sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő gyermeki tevékenységek közül kiemelt szerepet szánunk a szabad játéknak és az anyanyelvi fejlesztésnek. Nevelőmunkánk közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez a gyermeki személyiségvonások fejlődését. Helyi Pedagógiai Programunk segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

4.2. GYERMEKKÉP

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteinek megfelelően. Helyi Pedagógiai Programunk a családokkal együttműködve nevelési tevékenységüket kiegészítve törekszik a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására.

Óvodásaink:

- Aktívak, érdeklődők, szívesen tevékenykednek,
- Választékosan beszélik anyanyelvüket, gondolataikat világosan kifejezik,
- Testileg, lelkileg egészségesen fejlődnek,
- Rendelkeznek az életkoruknak megfelelő testi, lelki képességekkel és készségekkel,
- Elérik az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

4.3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Óvodánkban elsődlegesnek tekintjük, hogy a 3 -7 éves korú gyermekek életkori sajátosságaiból fakadó szükségleteket, a mozgást és a játékot mindennapjainkban szabadon megélhessék. A családi nevelés értékeire építve, olyan szeretetteljes légkört alakítunk ki, amely a gyermekek érdekeit, igényeit tartja szem előtt, jó közérzetet biztosít.

Segítjük és támogatjuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni, képességeikhez mért fejlesztését.

Óvodánkban gyermekszerető, befogadó, türelmes, empátiás képességgel rendelkező, a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit szem előtt tartó felnőttek nevelik a gyermekeket.

Olyan intézmény vagyunk, amely innovatív, ön -, és környezetfejlesztő, képes megfelelni az új kihívásoknak, elkötelezett a minőségfejlesztésben.

4.4. PEDAGÓGIAI HITVALLÁS

Nevelőmunkánk akkor eredményes, ha a gyermekek személyiségét megismerjük, elfogadjuk, érzelmi biztonságot teremtünk számukra. Egyéniségüket tiszteletben tartva törekszünk arra, hogy az új ismeretek befogadására nyitottak és felkészültek legyenek.

5. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS TERVEZŐMUNKÁJA

Pedagógiai munkáját az intézmény programjának megfelelően hosszabb –rövidebb időszakokra tagolva és tevékenységekre bontva tervezi meg, egységes rendszerbe illesztve az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiákat, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket. Tervei készítése során figyelembe veszi az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában és az óvoda pedagógiai programjában megfogalmazott tartalmi és intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, tanított gyermekek és csoportok fejlesztési célját.

Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek tevékenységeinek fejlesztése.

Terveiben szerepet kap a gyermekek motiválása motivációjuk fejlesztése.

Tervező tevékenysége során a nevelési/tanulási folyamatban illeszti a szabad játékhoz, cselekvéshez kötött ismeretszerzésen és egyéb tevékenységeken kívüli ismeret- és tapasztalat szervezési lehetőségeket.

Megtervezi a gyermekek, a csoportok értékelésének módszereit, eszközeit.

Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.

A gyermekek optimális fejlődését elősegítő az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált nevelési, tanulási, tanítási folyamatot tervez.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- Éves anyaggyűjtések összeállítása, nevelési tervek készítése
- Tematikus tervek készítése
- A gyermek fejlődésének nyomon követését szolgáló Anamnézis – képességmérő lapok vezetése, Neveltség szintmérő lapok kitöltése
- Egyéni fejlesztési tervek készítése
- A nevelőmunka féléves és éves értékelése

- Tanügy igazgatási dokumentumok vezetése (pedagógiai napló, felvételi és mulasztási napló, "Ez történt ma", Óvodai szakvélemény, Jelzési lap, Szakértői vizsgálat iránti kérelem)

6. A PEDAGÓGIAI FOLYMATOK ÉS A GYERMEKEK SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Az óvodai pedagógiai program és a csoport éves nevelési tervének tartalmait, a gyermekek egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptív módon alkalmazza.

Pedagógiai céljainak megfelelően ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít. Gazdag értékelési eszköztárral rendelkezik, melyből a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudatosan választja ki a leginkább megfelelőt.

Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, személyre szabottak a konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkoznak. Megismerteti a szülőkkel és a gyerekekkel a nevelési év elején a pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket- neveltségi szint, nevelési terv.

Az egyéni képességekhez viszonyítva értékeli a teljesítményeket, törekszik a folyamatos, pozitív visszajelzésekre. Értékeléseivel, visszajelzéseivel a gyermekek fejlődését segíti. (4. melléklet)

Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek alkalmasak az önellenőrzésre, önértékelésre.

Hatékony gyermek megismerési technikákat alkalmaz.

7. AZ ÓVODA ÁTFOGÓ NEVELÉSI FELADATAI

7.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

Az egészséges életmódra nevelés célja: a gyermekek egészséges életvitel –igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése, egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

A gyermekek alapvető biológiai –fiziológiai szükségleteinek kielégítése és a kultúrhygiénés szokásainak kialakítása. Egészségtudatos magatartás kialakítása.

Az egészséges életvitel iránti igény megalapozása érdekében:

- tudjanak választani a számukra veszélyes és veszélytelen viselkedés között
- ismerjék meg az egészséges táplálkozást
- legyen igényük a rendszeres mozgásra

Területei:

Személyi higiénia

Egészséges táplálkozás

Mindennapos testnevelés

Baleset megelőzés

Környezetvédelem

Diabétesz kezelése, speciális ellátás biztosítása

7.1.1. Gondozás

A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás szervezeti keretei, formái teszik lehetővé.

A gyermek érezze magát biztonságban mind a felnőtt, mind a gyerektársaságban.

A szeretetteljes légkör, a gyermek személyiségének tiszteletben tartása, a gondoskodás, a gondozás, a szabadban való mozgás mind biztosítéka az egészséges testi-lelki fejlődésüknek.

Az egészséges életmód kialakításában sokat segít a gyermek azonosulási, utánzási törekvése.

Igen fontos a felnőtt példaértékű magatartása.

A rugalmas napirendben lehetőség nyílik arra, hogy a gyermekek a gondozási műveleteket egyéni szükségleteinek megfelelően akkor, úgy és olyan ütemben végezhessek el, ahogyan erre már képesek. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus és a dajka is segíthet.

Az osztatlanság segít kialakítani az igényt önmagukról és másokról való gondoskodás iránt.

7.1.2. Pihenés, alvás

A folyamatos napirend és az osztatlanság lehetőséget teremtenek arra, hogy a gyermekek alvásiigényüknek megfelelően kevesebbet vagy többet alhassanak.

Nyugalmukra a csoport óvodapedagógusa felügyel. Tiszteletben tartja az egyéni szokásaikat és a hazuról hozott „anyapótló” eszközeit is.

7.1.3. Táplálkozás, étkezés

Étkezési szokásaink kisgyermekkorban alakulnak ki, s ezeken a későbbiekben már nehezen változtathatunk.

A gyermekek étkezéseik időpontját – egy adott időkereten belül – szükségleteiknek és tevékenységüknek megfelelően szabadon választhatják meg. Eldönthetik, hogy az erre a célra kijelölt asztalokhoz mikor és kivel ülnek le étkezni.

A reggeli és uzsonna az önkiszolgálásra épül és az önállóság kialakulására, gyakorol kedvező hatást. A napi feladatok elvégzéséhez az ebéd teremti meg a közösségért végzett munkajellegű tevékenység feltételeit.

Az óvodapedagógusok és dajkák feladatmegosztásban dolgoznak az étkező gyermekek mellett.

Étkezés közben senki nem kényszerül az étel elfogyasztására és nem tiltott az azonos asztalnál ülők egymás közötti beszélgetése sem.

Az egészséges életmód szemléletének kialakításáért szülői segítséggel vitaminnapot tartunk.

Bizonyított összefüggés van a táplálkozás és a teljesítmény között.

Célunk, hogy;

- A gyermekek egyéni fejlődési ütemüknek megfelelően egészségesen éljenek és fejlődjenek.

Óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- Harmonikus, összerendezett mozgás, testi képességek, mozgáskultúra fejlesztése
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- Az egészséges életmód szabályainak automatizálásával az egészségügyi szokások kialakítása
- Egészséges és biztonságos környezet biztosítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- A család és az óvoda együttműködésének kialakítása, szükség esetén megfelelő szakemberek bevonásával prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása
- A kulturált étkezés feltételeinek megteremtése (derűs légkör, kulturált étkezéshez szükséges eszközök használata)

- Toleráljuk a gyerekek különböző étkezési szokásait, de biztatjuk őket a számukra újszerű ételek elfogadására, kényszerítés nélkül
- A gyerekek táplálkozásáról, az étrendről rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket, hogy a lehetőségükhöz képest, tudatosan tervezhessék az otthoni táplálkozást, hisz a gyerekek az óvodában eltöltött idő alatt a napi tápanyag 60-70%-át kapják csak meg
- Megszervezzük, hogy a gyerekek mindennap kapjanak friss zöldséget és gyümölcsöt
- Biztosítjuk, hogy a gyermekek a nap bármely szakában ihassanak, ennek kialakult szokásrendje van
- Évente egy egészségnap szervezése gyermekeknek
- Gyermekorvos, védőnő, dietetikus előadásának szervezése szülőknek, gyermekeknek

7.1.4. Öltözködés

Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket.

Az óvodapedagógus személyes példájával alakítja ki az igényt a gyermekekben önmaguk, ruházatuk, környezetük rendezettségére iránt.

7.1.5. Testápolás, tisztálkodás, személyi higiénia

A folyamatosság lehetővé teszi, hogy a különböző családi háttérből érkező gyermekek higiénés szokásait az óvodapedagógus megismerje, és ennek megfelelően segítse. Minden intimitás a gyermek és az óvodapedagógus személyes ügye.

A gyermeket segíteni kell abban, hogy higiénés szükségleteik kialakulhassanak.

Az óvodáskor a legalkalmasabb arra, hogy a gyermek a személyi higiénia alapkészségeit megismerje, begyakorolja, naponta teljesítse. Ezek a későbbi egészségtudatos magatartás alapját képezik.

Szociális helyiségek (öltöző, mosdó, WC) mint a személyi higiénias szokásrendszer legfontosabb szinterei jellel ellátott, jól elkülöníthető fésű, fogmosó felszerelés, törölköző elhelyezésére is szolgálnak.

A tisztálkodást kevert vizes mosdók és körömkefe, szappan használata teszi lehetővé.

A WC-ben az intimitás feltétele biztosítva van. Az öltözőben a személyes holmik jól elkülöníthetők, jellel, névvel ellátott zsákok, kosarak segítségével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megismertetjük a gyermeket olyan helyes és helytelen szokásokkal, viselkedési formákkal, amelyek segítik életének egészséges irányítását. (táplálkozás, környezet szennyezés, mozgásszegény életmód....stb.)
- Az épített és természetes környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása
- Példa és minta adásával segítjük a gyermek aktív részvételét a rendszeres gyakorlás biztosításával
- Szokásokat alakítunk ki, miközben lehetőséget biztosítunk arra, hogy a megismert tevékenységeket a gyermek önállóan gyakorolja, ezáltal az egészségvédő feladatokban fokozatosan önállóvá válik: helyes orrfújás, WC használat, kézmosás, fésülködés, öltözködés
- A fogmosás helyes technikájának gyakoroltatása
- Fogaik védelmében a rendszeres rágásra és alapos fogmosásra szoktatjuk a gyerekeket
- Biztosítjuk a saját használati eszközöket
- Tudatosítjuk, hogy az egészségvédelmi tenni valók az ember életének természetes részei
- Szükség esetén segítséget nyújtunk a család egészségügyi szokásainak változtatásához, egészséges étrend és étkezési szokások kialakításához

- Szülők segítségével megszervezzük a csoportok friss gyümölcs és zöldség ellátását

Járvány esetén fontos teendők:

- Naponta többször kézfertőtlenítő kézmosás
- Tüsszentés, köhögés mindig kézbe, vagy zsebkendőbe. Ha kézbe, azonnal kézmosás
- Hasznos tanácsok a szülők részére a járvány elkerülése érdekében (több gyümölcs, zöldség fogyasztása, több levegőzés, gyakori kézmosás)

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Belső igényükké válik önmaguk és közvetlen környezetük rendben tartása, gondozása
- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak és fésülködnek
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, tisztán helyére teszik. Zsebkendőjüket önállóan használják
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, valamint önállóan vizet töltenek kancsóból
- Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, villát és a kést. Étkezés közben halkán beszélgetnek
- Teljesen önállóan öltöznek, a ruhájukat ki –begombolják, cipőjüket befűzik és bekötik
- A ruhájukat gondosan összehajtva helyére teszik
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani
- Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés

7.2. ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

A szocializáció szempontjából meghatározó az óvoda pozitív légköre. Az ilyen légkörben nevelkedett gyermekeknek fejlődik az „én” tudata, természetes magatartássá válik mások elfogadása, a „másság” elfogadása. Fejlődik erkölcsi tartásuk és akaratuk.

A gyerekek megnyilvánulásait a felnőttek nyitottsággal, törődéssel figyelik.

A gyermekek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetét, hogy tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutakozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és a nevelőmunkát segítők kommunikációja, bánásmódja, viselkedése.

Érzelmi nevelés és szocializáció célja: a gyermekek egyéni érdekeinek, erkölcsi, akarat tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak tiszteletben tartásával.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Pozitív mintán alapuló szociális tanulás lehetőségének biztosítása
- Szereteten alapuló családi légkör megteremtése
- A gyermekeket egymás elfogadására, tiszteletére kölcsönös támogatására, előítélet mentességre nevelése
- Kedvező érzelmi hatásokra építve, - szűkebb és tágabb környezetünk megismertetése
- A gyermek pozitív megnyilvánulásaira épülő fejlesztés
- A gyermek önkifejező és önértékesítő törekvéseinek segítése
- A viselkedésformáknak, és az együttélés szabályainak kialakítása (óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek, dajka-gyermek, pedagógiai asszisztens-gyermek)

- A gyermekek és a gyermekközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttérből adódó sajátosságainak figyelembevétele
- Alkalmazkodó-képesség kialakítása
- Nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, elhanyagolt gyermekek nevelése – ez a feladat speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével
- Kiemelkedő képességű gyermekekhez való alkalmazkodás
- Közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása, szokás- és normarendszer megalapozása óvodán belül és óvodán kívüli tevékenységek során
- A közösségfejlesztés változatos módszereinek tudatos alkalmazásával, a gyermekek és a gyermekcsoportok tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire alapozva teremti meg a játék és élmény gazdag tevékenységek lehetőségeit
- Erkölcsi nevelés, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség), és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlesztése
- Tudatosan alkalmazza a konfliktus megelőzés módszereit, közös szabályalakítást, az értékelési szempontok tudatosítását
- A csoportjában felmerülő konfliktusokat, azok okait felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- A gyermekek ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyerekekhez és a felnőttekhez
- A gyermekek igényévé válik a helyes viselkedés szokásszabályainak betartása. A szabályok betartására egymást is megkérlik
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességében
- A társaikkal konfliktusos helyzetben egyezkednek
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják. Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást
- Szavak nélkül is értik a társaik és a felnőttek jelzéseit és érzéseit
- Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket
- Belátják tévedéseiket, hajlandók korrigálni
- Érvényesítik kezdeményező-készségüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket
- Feladatvégzésüket a tudatosság, kitartás jellemzi, képesek erőfeszítésre
- Ismerik és szeretik szűkebb és tágabb környezetüket

7.3. ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS

Az anyanyelvi nevelés az óvodai tevékenység egészében jelen van, biztosítja a kommunikáció különböző formáinak alakítását beszélő környezettel, helyes mintaadással. Az anyanyelvi nevelés nevelő munkánkban kiemelt feladat.

Az óvodai tanulás alapjai a különböző tevékenységek, azok a tapasztalatok, amelyeket közvetlenül vagy közvetve szereznek, amelyek elősegítik a világ megismerését.

A gyermekek tanulási tevékenységeinek színtere, szervezeti kerete a játék, melynek segítségével juthatnak el a gyermekek meglévő tudásszintjükről különböző képességeik szerint, más – más tempóban haladva a számukra lehetséges és várható szintre.

Az óvodás gyermek értelmi képessége: érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása a játékon keresztül fejlődik.

Az óvodáskorú gyermek az egész nap folyamán tapasztalatokat szerez, tanul. Tanulása játékba integrálódik, mely két területre osztható: spontán és szervezett tanulási tevékenységekre.

A spontán tanulás, önkéntelen, bármikor, bárhol kialakulhat. Elég hozzá egy eszköz, egy tárgy, amely a gyermeket meglévő tapasztalatai felidézésére, valamilyen formában eljátszásra készíti.

A szervezett tanuláson, azokat a tevékenységi formákat értjük, amelyeket az óvodapedagógus kezdeményez, és vezet, amely a gyermek tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését, bővítését is magában foglalja.

A tanulás célja a gyermeki kíváncsiságra és érdeklődésre épülő kompetenciafejlesztés, mely változatos tevékenységek felkínálásával a természeti és társadalmi környezet megismerését segíti. Azon pszichikus funkciók fejlesztése, melyek az iskolai élet megkezdéséhez szükségesek, hogy általa képessé váljanak önmagukhoz viszonyított fejlődésre.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyerekek szabad játékához és különböző tevékenységeihez nyugodt kommunikációs teret, ehhez kedvező feltételeket alakít ki
- Tudatosan ösztönzi a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját
- Csoportos tevékenységek esetén is figyel és épít a gyermekcsoport sajátosságaira, gyermekek egyéni céljaira. Szükségeiknek, adottságaiknak, képességeiknek, teljes személyiségüknek fejlődésére, autonómiájuknak kibontakoztatására törekszik
- Értelmi képességek fejlesztésével (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) elősegíti a gyermekcsoport problémamegoldó és kreatív gondolkodását
- A gyermekek fejlettségére is figyelemmel a kommunikáció, együttműködés szintjén bevonja őket a nevelés, tanulás, tanítás tervezésébe.
- Fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó.
- Támogatja a beszédkedv fenntartását, a gyermekek meghallgatását, a gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzést
- Megalapozza és segíti a cselekvéses tanulást, az önálló felfedezés feltételeinek biztosításával (gyermeki tevékenységek, séták, kirándulások)
- Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai érzelmi állapotát, és ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtat előzetes tervein
- A gyermekek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk
- Ösztönzi a gyermekeket a hagyományos és infokommunikációs eszközök célszerű, kritikus, és etikus használatára
- Az önálló tanuláshoz, tapasztalatszerzéshez –játékhoz és egyéb tevékenységekhez szakszerű útmutatást –az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő eszközöket biztosít

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- A hallott, látott, tapintott információkat pontosan felismerik és rendezik különböző szempontok szerint
- Felismerik, értelmezik az ok-okozati összefüggéseket
- Képesek tapasztalati következtetések levonására és egyszerű ítéletek alkotására
- Elvont gondolkodásuk elemi szinten megjelenik
- Vizuális, verbális és tapintásos emlékezetük megbízható, felidézésük pontos
- Tudatosan irányítják figyelmüket egy adott feladatra
- Képesek a valóságos és képzeleti világot szétválasztani, a kíváncsiságból érdeklődés lesz
- Számfogalom kialakulásuk a mennyiség állandóságban realizálódik

7.4. INTEGRÁCIÓ

Az integráció beépül nevelési rendszerünkbe, céltudatos, megszervezett támogató környezettel, az életkori szakaszokhoz és a gyermekek fejlettségéhez illeszkedő cselekvési módokkal, eszközökkel. A gyermekek elfogadó bánásmódban részesülnek.

Befogadó közösségünk esélyt ad a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekeknek. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek, egyéni bánásmódon túl speciális megsegítést nyújtunk. *Az SNI és BTM - es gyermekeknek célzott fejlesztéseket biztosítunk.*

Azokban a csoportokban, ahol, sajátos nevelési igényű gyermek él, az ott dolgozó dajkák nagyobb türelmére, toleranciájára van szükség a gondozási teendőkben. A segítségnyújtás személyre szabottan, speciálisan működik, a szabályok és a szokások következetesebb betartásával.

A gyerekek nem azonos érettséggel érkeznek az óvodába, más-más a szociokulturális háttér, mások a hozott alapképességek.

Sok esetben küzdenek beilleszkedési, magatartási-és beszédbeli problémákkal, részképesség-zavarral, és vannak kiemelkedő képességgel rendelkező, tehetséges gyermekek is.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek speciális megsegítést is igényelnek.(6. Melléklet)

Cél:

Differenciálással mindenki számára a saját komplex személyiségének leginkább megfelelő, optimális fejlesztés biztosítása, figyelembe véve előzetes tudását, igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

A nevelés igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, családi háttérhez, amelynek a gyermek részese.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A nevelési/tanulási folyamatban a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít
- Megalapozza, segíti, ösztönzi a gyermekeket a későbbi tudatos értékválasztásra és saját érték-rendjük kialakítására
- Tudatosan alkalmazza a gyermekek sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket

- Az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megismerteti a gyermekekkel az egyetemes emberi és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveli őket
- Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzetet, amelyek segítik a gyermekek komplex személyiségfejlődését
- Felismeri, feltárja a gyermekek személyiségfejlődési és tanulási a megértés nehézségeit, képes számukra hatékony, szakszerű segítséget nyújtani –esetlegesen megfelelő szakembertől segítséget kérni
- Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére
- Felismeri a gyermekekben a tehetség ígérését, és tudatosan segíti annak kibontakoztatását

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- A megfelelő szakember segítségével eljuttatjuk a gyermeket életkorának és fejlettségének megfelelő legmagasabb elvárható fejlettségi szintjére

8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

Az óvodai élet tevékenységeit úgy kell szerveznünk, hogy azt a gyermek a családban gyakorolt tevékenységei folytatásaként élhesse meg, játékosak és szabadon választhatók legyenek.

Az óvodapedagógus tudatosan tervezi, szervezi a csoport tevékenységeit, kihasználja a spontán kínálkozó lehetőségeket. A tevékenységekben fontosak a szabályok, a szokások. Az önkéntesség nem jelentheti a tevékenységektől való távolmaradás elfogadását a nagycsoportos korú gyermekeknél. A tevékenységek jellegétől függően változhatnak a csoportok tagolódásai. Az óvodapedagógus a gyermekek mindennapi tevékenységei során kialakítja a közösségi magatartásformát, megvalósítja a játékos képességfejlesztést, az intellektuális képességek fejlesztését.

Az óvodai élet főbb tevékenységformái: a játék; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; külső világ tevékeny megismerése: környezet és matematika; mozgás, munka.

8.1. A JÁTÉK

A játékot a gyermek alapvető tevékenységének tekintjük. Az óvodai játék életre szóló élményeket nyújt, melyeket örömezés kísér. A játék öröme növeli a fejlesztő hatást. Az új ismeretek pozitív érzelmek között nyomatékosabban épülnek be a gyermek személyiségébe. A gyermekek az óvodapedagógus indirekt irányításával, játékon keresztül ismerkednek a világgal, a valóság tárgyaival, tulajdonságaival, az emberi kapcsolatokkal és magatartással, a valóság jelenségeivel, eseményeivel. A nyugodt légkör feltétele a magatartási formák, szabályok kialakítása. A gyerekeknek helyzetekhez kell igazítaniuk viselkedésüket, ami az alkalmazkodás magasabb formája.

Az óvodában a gyermek első játszótársa az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus játékban betöltött szerepét meghatározza a játékszituáció, a gyermek és a gyermekcsoport igénye.

Folyamatos napirendünkben nem szakad meg a játéktevékenység, növekszik a játékidő. A játék fontos szerepet tölt be a gyermek fejlődésében, áthatja az egész nevelési folyamatot és kihat a társas kapcsolatok alakulására.

Osztatlan csoportjainkban a szociálisan érettebb gyermekek mintát adnak az együttjátszásra. Minden játékfajtaéhoz egyidejűleg biztosítunk gyermeki fantázia kibontakoztatását segítő játékeszközöket, anyagokat.

A csoportszobák berendezéseinél törekszünk a könnyű és gyors átrendezhetőségre. A nagyobb teret igénylő játékok szervezésére az öltözőben, a tornateremben és a teraszon kerül sor.

Cél:

- Örömmel és bátran játszanak életkoruknak megfelelő játékfajtaikat
- Váljanak képessé játéktevékenységük kezdeményezésére, megszervezésére
- Szívesen játszanak társaikkal, legyenek képesek a szerepek elosztására, a szabályok felállítására, konfliktusok, problémahelyzetek önálló megoldására

Az óvodapedagógus feladatai:

- A napirenden belül elegendő időt, helyet, eszközt és nyugodt légkört biztosít az elmélyült szabad játék megteremtéséhez.
- Ötletet, lehetőségeket, helyzeteket teremt a sokszínű játék kialakulásához
- Hozzájárul az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználásával a játék fejlesztéséhez
- Tiszteletben tartja a gyermeki játék önállóságát
- Szükség esetén bekapcsolódik a játékba, és együtt játszik a gyerekekkel
- Értelmi képességet fejleszt: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás
- Kielégíti a gyermek megismerési vágyát, kíváncsiságát, sokoldalú érdeklődését.
- Támogatja az önálló gondolkodást és fejleszti a gyermekek tanulási képességeit és lehetőséget teremt a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit. Tevékenységet biztosít a gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelően
- Fejleszti a gyermekek önállóságát, figyelmét, kitartását, pontosságát, feladat tudatát.
- Segítséget nyújt a gyermekeknek olyan tapasztalatok megszerzéséhez, amelyben saját teljesítőképességét is megismerhetik
- A játékban rejlő konfliktuskezelői lehetőségek kihasználása, problematikus helyzetek önálló megoldásának gyakorlása (egyezkedés, rábeszélés, kompromisszumkötés)
- Elfogadja és elfogadtatja a magányos és különös viselkedésű gyerekeket
- Feloldja a gyermekekben lévő feszültséget, elszigeteltséget
- Szabályokat alakít ki, nemcsak a társasjátékban, a játékeszközökkel való bánásmódban, hanem magában a játékban és a szokásrend kialakításban is

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolását
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz
- Önállóak a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában
- A barkácsoláskor létrehozott eszközt felhasználják játékukban és a dramatizáláshoz. Konstruáló játékokból bonyolultabb alkotásokat készítenek
- Játékhelyzetekben újraalkotják a felnőttek tevékenységét
- Tartásukban tiszteletben tartják társaik magányos játékokra való igényét
- Kedves játékszereiket is át tudják adni
- Szívesen báboznak, dramatizálnak
- Szívesen vesznek részt a szabályjátékokban, egészséges versengés jellemzi viselkedésüket: vereséget, győzelmet elfogadják
- Vigyáznak a játékok épségére

8.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

A mese- vers régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekeknek. Mesét vagy verset a hét minden napján hallanak a gyerekek. A hosszabb tündérmesékre, folyamatos mesékre ebéd után kerül sor. Az óvodapedagógus szöveghűen mesél. Így teszi lehetővé az egyéni belső kép kialakítását. A mese sajátos szókincse és észjárása beépül a gyermekek személyiségébe, hatással van érzelmeikre, képzeletükre. Az irodalmi nevelésnek fontos része a bábozás, dramatizálás, amely által a gyermek kifejezheti, átélheti, eljátszhatja saját érzéseit, érzelmeit.

Cél:

- Örömmel hallgassanak népi és klasszikus, értékes modern mesét, verset, elbeszéléseket.
- A gyermekek érzelem világának gazdagítása, erkölcsi és esztétikai érzékük fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Teremtse meg a mese befogadására alkalmas hangulatot
- Biztosítsa a verset, mesét napi élményként a gyermekeknek
- Támogassa, hogy maguk is találjanak ki mesét, verset
- Biztosítson lehetőséget a bábozásra, mesemondásra
- Biztosítson lehetőséget a népi művek mellett a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek is
- Mondókázásra, versmondásra a nap folyamán adódó lehetőségeket használja ki
- Az anyanyelv gazdag kifejező formájának megtapasztaltatása és beépítése a gyermekek beszédébe

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Képesek a közléseket, jeleket felfogni és arra megfelelő módon reagálni
- Bátran használják a mozgás, a pantomim elemeket
- Játék közben oda illő szövegeket, rigmusokat mondogatnak
- Szeretik a meséket
- Pihenés előtt szívesen hallgatnak folytatásos mesét
- A kedvelt mesehőseikkel megtörtént dolgokat beleviszik játékukba
- Meséket dramatizálnak, báboznak, lerajzolnak egy-egy meserészletet
- Örömmel vesznek részt, mesék versek felidézésében, újraalkotásában, dramatizálásban, bábozásban
- Gondosan bánnak a könyvekkel

8.3. ANYANYELVI NEVELÉS

Az anyanyelv áthatja az élet minden területét, az óvodai élet teljes folyamatában jelen van, annak szerves része. Legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok építésének és az emberek közötti kommunikációnak.

Óvodába lépéskor különböző szintű anyanyelvi ismerettel rendelkeznek a gyermekek, ezért fontosnak tartjuk, hogy a különböző beszédképességű gyermekeket önmagukhoz mérten minél magasabb szintre juttassuk az anyanyelv használatában.

E cél elérése érdekében szakmai munkaközösségünk kidolgozott egy anyanyelvi fejlesztőgyűjteményt.

Az óvodai csoportokban heti rendszerességgel ez alapján folyik az anyanyelvi fejlesztés. (2. Melléklet)

Cél:

- A gyermekek beszédképességének fejlesztése, szókincsének bővítése, kifejezőmódjának gazdagítása, beszéd szintjük emelése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Beszélgetésre alkalmas, elfogadó, nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó, kiegyensúlyozott légkör kialakítása.
- A beszédöröm biztosítása: arra nevelje a gyermekeket, hogy bátran nyilvánuljanak meg, mondják el élményeiket.
- Teremtse lehetőséget minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására.
- Mutasson példát az interaktív kommunikációra.
- Személyes példamutatásával tegye képessé a gyermekeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni.
- Bővítse folyamatosan a gyermekek szókincsét.
- Fejlessze beszéd megértésüket.
- Fejlessze beszédtechnikájukat a helyes kiejtés gyakorlásával.
- Fejlessze a beszéd szervek megfelelő mozgását, az akusztikus, verbális emlékezetet, az analízis, szintetizáló képességüket, a hallási és beszédhallási figyelem és a hallási differenciáló képességüket.
- Ösztönözze és biztassa a bátortalanabb gyermekeket.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Aktívan használják kibővült szókincsüket
- Beszédük érthető, hibátlan artikulációval beszélnek
- Páros és csoportos beszédhelyzetekben megfelelő beszéd fordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fenn a kapcsolatot.
- Képről cselekvéseket, történéseket leolvasnak.
- Észrevesznek, felfedeznek ok-okozati cselekvéseket.
- Kialakul a helyzethez illő hangsúlyozású, hanglejtésű és sebességű tiszta beszéd.
- A kommunikációs játékok alkalmával fejlődik érzelmi kifejezőképességük, beszéd módjuk, szerep szerinti viselkedésük

8.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Óvodánkban a zenei nevelés törzsanyaga: a népi mondókák, ölbéli játékok, népi énekes játékok, népi gyermekdalok és kortárs művészeti alkotások. Az óvodapedagógusok munkáját a nevelőtestület által összeállított ének –zenei anyag segíti. (3. Melléklet)

Az érzelmi gazdagsággal játszott dalos játékok folytán a gyermekek belső igényévé válik a zene. A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik énekes, mondókás játékokra a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Tiszteletben tartjuk és biztosítjuk a gyermekek spontán ének-zenei kezdeményezéseit.

A dalos, játékos együttlétek fejlesztik az emlékezetet, gondolkodást, közösségi érzést, figyelmet. Érzelmi hajtóerő a társakkal együtt átélt ritmikus mozgás, a szerepjátékokhoz kapcsolódó dalok szövegének és dallamának átélése, a körjátékban a középpontban forgó gyermek társválasztása, egymás kezének érintése.

A zenei nevelés területén is arra kell törekednünk, hogy foglalkozásaink játékosak, élményekben gazdagok legyenek. Amikor csak tehetjük, énekelünk. Ez is anyanyelvünk.

Cél:

- A gyermekek zene szeretetére nevelése, a gyermekek zenei képességeinek és kreativitásának kibontakoztatása és fejlesztése.
- A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, és a zenei készségfejlesztő játékokkal
- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoportképeség szintjének megfelelő válogatása, előadása
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének és mozgáskultúrájának fejlesztése, zenei kreativitásának alakítása
- Szervezett és spontán formában fejleszteni a gyermekek hallását, ritmusérzékét és mozgását
- Dalos anyagokhoz tartozó tér és mozgásformák megismertetése és gyakoroltatása
- A gyermekek megismertetése az egyszerűbb hangszerekkel és használatukkal
- Zenei lehetőségek kihasználása a gátlások feloldására
- Ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó dalok megismertetése

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Szívesen mondanak mondókákat, rigmusokat
- A gyermekek szívesen és tisztán énekelnek
- Felismerik a magas, mély, halk-hangos éneklés közötti különbségeket
- Felismerik a dallamot dúdolásról
- Tudnak dalokat-hallható jelre-hangosan, majd magukban énekelni (dallambújtatás)
- Érzékeli az egyenletes lüktetést, a dalok, mondókák ritmusát
- A játékhoz tartozó egyszerű mozgásokat, a zene lüktetésének megfelelően, folyamatosan és esztétikusan végzik
- Irányításunkkal képesek szép térformát alakítani körben, hullámvonalban, csigavonalban
- Ismerik a ritmushangszereket, megfelelően használják

Kodály szerint „*A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele lelki vérszegénységben él és hal.*”

8.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Az ábrázolás megszerettetésére, a vizuális látásmód fejlesztésére, az önkifejezés ily módon való megtanulására naponta nyílik lehetőség. A nap bármely szakában a gyermekek rendelkezésére állnak az ábrázolás eszközei. Mindig olyan technikát választhatnak, amivel könnyen sikerélményhez jutnak, amivel a legjobban kifejezésre juttathatják önmagukat.

A csoportszobában külön ábrázoló sarkok biztosítják az ideális feltételeket. Az eszközkinálat időről - időre változik egy-egy új anyaggal, de a cselekvési képesség fejlesztésére (finommotoros mozgás, manuális képesség) mindig található a rajzoláshoz, festéshez, gyurmázáshoz, tépéshez, vágáshoz, hajtogatáshoz, ragasztáshoz megfelelő eszköz. Alkalomszerűen bővül a lehetőség

szövés, fonás, barkácsolás, agyagozás, korongozás, csöpögtetés, homokozás, kollázs, montázs készítéséhez eszközkinálattal, gyűjtött terményekkel, termésekkel, természetes anyagokkal.

A gyerekeknek technikákat tanítunk, mutatunk be, ezek gyakorlásakor általában nem adunk témát. Más a helyzet a különlegesebb technikák esetében, amikor a kiinduló téma például az ajándékkészítés vagy más célirányos tevékenység. Az óvodapedagógusok munkáját a nevelőtestület által összeállított technikák gyűjteménye segíti. (3. Melléklet)

A gyakorlás eredménye, hogy az ábrázolás területén szerzett tapasztalatokat a gyermekek spontán helyzetekben is alkalmazzák.

Az eszköz és időszabadság hozzásegíti a gyermekeket ahhoz, hogy az ábrázolás felszabadult, örömteli tevékenységgé váljon.

Cél:

- A technikai eljárások módját alkalmazva a gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően eljuttatni a képi, plasztikai kifejező képesség birtokába.
- Szép iránti nyitottságuk, esztétikai érzékenységük és igényességük formálása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A különböző technikák és eljárások bemutatása, amellyel a gyermekek eljutnak az egyszerű problémamegoldástól az alkotásig
- Az ábrázolóeszközök elérhető közelségben való biztosítása,
- Az eszközök használatának megismertetése
- A gyermekek bevonása az ábrázolással kapcsolatos munkálatokba
- Egyéni és közös, szervezett és spontán élmények biztosításával az érzelmi indíttatás elősegítése
- Esztétikus környezet kialakításával a gyermekek ízlésvilágának formálása
- Népművészeti elemek megismertetése a gyerekekkel
- Alkotási vágy, és igény kialakítása az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására. felébresztése

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Bátran, önállóan alkalmazzák a megismert technikákat
- Alkotásaikban a képi kifejezés változatos, szín gazdag, arányos
- Munkáikat önálló elképzelés alapján képesek megoldani
- Biztonsággal használják az ábrázolás eszközeit
- Ábrázoló tevékenységüket az igényesség jellemzi
- Igénylik az őket körülvevő környezetben a szépet, az esztétikumot, miközben ők maguk is tevékenyen részt vesznek ebben
- Ismerik és alkalmazzák a kézműves technikákat
- Kifinomult szem, kéz koordinációjuk
- Kialakul az olvasás, íráshoz szükséges vizuális diszkrimináció

8.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE- KÖRNYEZET

Komplex egységet képez a többi nevelési területtel. Benne rejlik a gyermek mindennapi tevékenységében.

Az évszakokhoz kapcsolódóan a gyermek megismeri a természeti és társadalmi környezetét, ismereteit játékában felhasználja, folyamatosan gyakorolja, munkatevékenységében alkalmazza, pl.: a csoport kiskertjének gondozása.

Tapasztalatokat szerez a környezetében lévő tárgyokról, azok jellemző tulajdonságairól, melyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek.

Rendszeres sétákkal biztosítjuk környezetünk és városunk, valamint a helyi szokások, hagyományok megismerését.

A gyermekek figyelmét a természet változásai felé fordítjuk. Rendszeres séta egyazon helyre, természeti változások megfigyelése céljából pl: „Mi fánk”. Tevékenységeink során minden helyzetben a környezetet védve járunk el, hogy életükben váljon szükségletté a környezet védelme.

A környezetismeret heti témaköreinek feldolgozását a nevelőtestület által összeállított éves anyag segíti. (3. Melléklet)

Cél:

- A gyermekek ismerjék meg, szerezzenek tapasztalatokat, közvetlen és a tágabb környezetéről, emberekről, növényekről, állatokról, természeti jelenségekről
- A természet megóvása váljék igényükké

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek természet iránti érdeklődésének felkeltése, fenntartása, elmélyítése
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- A gyermek rávezetése a természetben végbemenő egyszerű változások okaira, alapvető összefüggések felismerésére.
- Minél több lehetőséget biztosítsunk a természetben való ismeretszerzésre –séták, kirándulások alkalmával.
- A környezetvédelem és a természet - szeretet igényének megalapozása.
- Építünk a gyermekek meglévő természeti –társadalmi tapasztalataira és élményeire.
- Segíti a gyermekeket, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- Kihhasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Segíti gyermekeket, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Tudja: nevét, lakás a címét, születési évét, korát, szülei foglalkozását és hogy kik tartoznak a családjába
- Helyesen viselkednek - az utcán, a tömegközlekedési eszközökön
- Ismerik és betartják az alapvető közlekedési szabályokat
- Megtanulják az évszakok nevét, jellemzőit, sorrendjét, a napok nevét, sorrendjét és a napszakokat
- Különbséget tesznek az évszakok között, megfigyelik az évszakok és az élőlények egymásra gyakorolt hatását

- Kialakulnak azok a szokások, magatartásformák, melyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják későbbi életvitelükben
- Ismerik a környezetükben lévő néhány intézmény rendeltetését (iskola, orvosi rendelő, posta)
- Az általuk ismert állatokat különböző szempontok szerint csoportosítják
- Ismerik az alapvető foglalkozásokat és a hozzájuk tartozó alapvető eszközöket
- Alakulnak a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök

Környezetvédelem

Cél:

- A gyermek közvetlen megfigyelésére és tapasztalat szerzésére építve megismerje és megértse az őt körülvevő világot.
- A környezettudatos, a környezet barát életvitel megalapozása.
- Gyermekünk legyenek képesek a közvetlen és tágabb környezetükben jelenlévő problémák felismerésére és kezelésére életkoruknak megfelelő szinten.

Óvodapedagógus feladata:

- Az élő, élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseinek megvilágítása.
- Megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, és felhívni a figyelmet annak értékeire és szépségeire.
- Ökológiai szemlélet alakítása: a természetben mindenre szükség van.
- Olyan szokások, viselkedésformák és ismeretek alapozása, amelyek a későbbiekben meghatározzák a természethez való kötődést, ill. Kialakítják a gyermekben a természethez való kötődést. (pozitív érzelmi viszony kialakítása).
- Ismertessük meg a gyermekeket a szelektív hulladékgyűjtés szabályaival és gyakorlati alkalmazásával a mindennapjaiban.
- Folyamatosan végezzenek a gyerekek madárvédelmi tevékenységeket (ítatás, fürdőzés, madáretető és odú kihelyezése és rendszeres karbantartása, - madárbarát óvoda)
- Séták és kirándulások szervezése, közvetlen és tágabb természeti környezetünkben.
- Kerti szerszámok használatának megismerttetése, balesetvédelmi szabályok betartása.
- Élősarok kialakítása és gondozása.
- Figyelmeink felhívása az energiatakarékosságra.

Természeti ünnepeink:

- Takarítási világnap, /szeptember 3. szombatja/
- Állatok világnapja, október 4.
- Víz világnapja, március 22.
- Föld napja, április 22.
- Madarak, és fák napja, május 10.
- Környezetvédelmi világnap, június 5.

8.7. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE – MATEMATIKA

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Érdeklődéssel fordul a matematikai információk felé. Óvodai nevelésünk építhet ezekre a korai tapasztalatokra. A különböző tevékenységek végzése közben is számtalan

matematikai tapasztalatot szereznek, és megismerik a matematikai fogalmakat, többnyire spontán módon, amely alapjául szolgálhat a tervszerű, szervezett matematikai fejlesztéseknek is.

Az óvodánkban a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve a matematikai tanulás több formája valósulhat meg:

- Utánzásos, minta-modellkövető,
- Spontán játékos tapasztalatszerzésre, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő tapasztalatszerzés,
- Gyakorlati problémafelvetés és feladatmegoldás,
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra adott magyarázatok
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek.

A matematikai ismeretek heti feldolgozását a nevelőtestület által összeállított éves anyag segíti. (3. Melléklet)

Cél:

- A minket körülvevő világ mennyiségi, formai kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, tapasztalása játékos formában
- A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése
- A logikus gondolkodás megalapozása

Az óvodapedagógus feladata:

- Sokféle tevékenység biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre szerzésre
- Az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztalása.
- Matematikai tapasztalatok, ismeretek, fogalmak nyújtása
- Tudatos felkészülés az egyéni differenciálásra
- Segítse elő a gyermek önálló vélemény alkotását, döntési képességeinek fejlődését

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Szívesen vesznek részt matematikai tevékenységben
- Térben ismerik a jobb és bal irányokat, értik és követik azokat
- Képesek tulajdonság szerinti válogatásra, sorba rendezésre, kiegészítésre
- Megértik és helyesen használják az alapvető matematikai fogalmakat
- A mennyiség állandóság kialakult
- Értik és követni tudják az irányokat, illetve helyeket kifejező névutókat

8.8. MOZGÁS

A gyermek természetes megnyilvánulási formája a mozgás, minden funkció fejlődésének nélkülözhetetlen alapja. Az egészséges életmód szokásainak megalapozását óvodáskorban kell kezdenünk.

A mozgás megszerettetése a mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, amit csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával érhetünk el. A megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgás biztosítja a motoros képességek fejlődését.

A testnevelés foglalkozások anyaga és heti tervezése az óvodai egészség munkaközösség összeállítására alapján történik.

Cél:

- Az egészséges életmód kialakítása és a gyermekek összerendezett, harmonikus nagy- és kismozgásának fejlesztése, egyéni fejlettségük figyelembevételével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Sokirányú gondozási tevékenységgel a gyermekek komfortérzetének biztosítása
- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése
- A rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása.
- A mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség alakítása.
- A testi képességek, a fizikai erőnlét fejlesztése
- A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése.
- Szabad mozgásos tevékenységek szervezése
- Rendszeres heti egy kötelező foglalkozás szervezése

Mozgásfejlesztés a testnevelés foglalkozáson

A testnevelés foglalkozás heti egy alkalmat jelent kötelező szervezeti keretben.

Az osztatlan csoportban kortól függetlenül mindenki részt vesz a foglalkozáson. Így a gyermekeknek lehetőségük van arra, hogy fejlettebb társaikat utánozzák.

Differenciált feladatokkal segítjük, hogy minden gyermek megtalálja a képességének megfelelő mozgásos feladatot. A pozitívumokat kiemelve helyes mintaadással ösztönözzük a gyermekeket az esztétikus mozgásra.

A foglalkozások szervezésénél fontos szempontnak tartjuk, hogy a gyermekek folyamatosan mozogjanak, a várakozási idő minimális legyen, és a gyermekek egyéni tempójukhoz megfelelően végezhesék a különböző mozgásokat.

Mozgásfejlesztés a szabad játékban

A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk ki, hogy egész nap biztosítunk számukra megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységre a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Az egészségfejlesztő testmozgást a gyermekek egyéni szükségleteinek és képességeinek figyelembevételével biztosítjuk az óvodai nevelés mindennapján.

A szabadban lehetőség nyílik akár a játékok, akár a testnevelési gyakorlatok variálására. Az ismert kézi szerek, eszközök más funkciót is betölthetnek.

Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazodunk.

Az óvodapedagógusok lehetőséget teremthetnek arra, hogy az azonos fejlettségű gyermekek versenyezzenek egymással.

Mindennapos (testnevelés) mozgásfejlesztés.

Cél:

- A mozgás és a játékgény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítése.
- A motoros és pszicho motoros képességek fejlesztése.
- A gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Teremtsünk jó levegőjű, tiszta környezetet a csoportszobában
- Az óvodai élet mindennapján biztosítsunk lehetőséget a mozgásigény kielégítésére harmonikus, összerendezett mozgás fejlesztésére.
- Passzív gyerekeket vonjuk be a közös, irányított, játékos mozgásba
- Alkalmazzuk a gyógytestnevelés játékos elemeit (prevenció)
- Sokoldalú mozgástapasztalatokat szerezzenek a gyermekek az alapvető mozgásformák gyakorlása által
- A kéz finommozgásainak fejlesztésére nyújtunk változatos lehetőségeket.
- Elősegítjük a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását
- Biztosítjuk a gyakorlatok differenciált elvégzésének lehetőségét
- Szabad mozgásos tevékenységek szervezése

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végén:

- Mozgásuk összerendezett, folyamatos
- A gyermekek a természetes mozgásokat biztonsággal végzi
- Versenyjátékokban betartják a szabályokat;
- Szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban;
- Tudnak néhány mozgásos játékot, (futó, fogó játék) irányítás nélkül játszani;
- Tudnak a térben tájékozódni, ismerik az irányokat.
- Megértik az egyszerűbb vezényszavakat
- Mozgásfejlesztő eszközök használatával fejlettebbé válik finommotorikájuk, pontosabbá válik szem-kéz, szem-láb koordinációjuk
- Egyensúlyérzékük stabil, megváltozott körülmények között is képesek az egyensúlyozásra.
- Kialakul az oldaliság és a kezesség
- Testséma ismeretük részletes, pontos
- Viselkedésükben erősödik a türelem, kitartás, együttérzés, önuralom, kudarcűrés és az egymásra figyelés képessége.

8.9. MUNKA

A gyermek, munkajellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.

A játék és a munka összefonódása minden tevékenységet átsző, azokat gazdagítja és a nevelés hatását fokozza. Minden munkatevékenységnél fontos a szervezés. A közösen végzett munka segíti a szocializálódást. A munkamegosztásban az egyéni képességekhez igazodunk.

Munkalehetőségek:

- Önkiszolgálás
- Közösségért végzett munka (terítés, rendrakás, kisebbek segítése, takarítás, stb.)
- Alkalmi feladatok (virágok, állatok gondozása, kerti munka)
- Valós szükségleteket kielégítő munkák (salátakészítés, befőzés, sütés-főzés)

A gyermekek valódi eszközökkel dolgoznak. A felnőttek feladata a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartása, betartatása. A gyermekek a munka eredményét közvetlenül tapasztalják, élvezik.

A munkavégzés során folyamatosan szereznek tapasztalatokat, ismereteket, így a munka integráló szerepet tölt be a tevékenységek között. A kötelességtudat alakításának hasznos eszköze.

Cél:

- A munka megszerettetése, az önálló munkavégzéshez szükséges erkölcsi, akarat tulajdonságok – önállóság, feladattudat, akarattudat, szociális érzékenység – alakítása
- Tanulják meg az egymás és a felnőttek munkáját megbecsülni.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden gyermek önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet.
- Folyamatosan biztosítjuk, bővítjük a munkatevékenységhez szükséges, gyermekek számára megfelelő munkaeszközöket.
- A munkaeszközök számára biztosítunk olyan helyet, ahol a gyermekek bármikor elérhetik és használhatják a szükséges eszközöket.
- Lehetőséget adunk a gyermeknek bármilyen öket érdeklő munkatevékenység elvégzésére, még akkor is, ha a gyermek tevékenységi vágya és képességei nincsenek teljesen összhangban.
- Arra törekszünk, hogy minden munkatevékenység örömet jelentsen a gyermekeknek, és teljes önállósággal végezhessek azokat
- Sok dicsérettel és buzdítással növeljük a gyermekek aktivitását, tevékenységét fejlesztő értékeléssel segítjük.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Szívesen vállalnak egyéni megbízatásokat.
- A tevékenységekhez szükséges eszközök előkészítésében segédkeznek, majd a helyükre gondosan visszateszik azokat.
- Részt vesznek a kerti munkákban.
- Az étkezőasztalt pontosan és esztétikusan megterítik.
- Étkezés után segítenek az evőeszközök elrakódásában.
- Aktívan részt vesznek a teremrendezésben, ágyazásban.
- Szívesen végeznek munka jellegű tevékenységeket.
- Önállóan, örömmel, igényesen végzik feladatukat.
- A munkavégzéshez szükséges eszközöket önállóan használják.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, tisztaságára.

8.10. BALESET MEGELŐZÉS**Cél:**

- A gyermekek testi épségének megóvása
- Az egészséges veszélyérzet kialakítása

Óvodapedagógus feladatai:

- A gyerekek által használt óvodai helyiségek felügyelete dajka nénik segítségével
- A gyermekek figyelmének ráirányítása környezetük veszélyeire.
- A környezetünkben észlelt veszélyforrás mihamarabbi megszüntetése (karbantartó füzet)
- A szülők tájékoztatása: a benti- kinti cipő kényelmes, gumitalpú, jól záródó legyen.
- Ékszereket (karkötő, nyaklánc, gyűrű, lógós fülbevaló) ne viseljenek a gyermekek.

- Tartsuk be, és tartassuk be a házirendben megfogalmazott biztonsági előírásokat (ajtók, kapuk zárása, a gyermekek személyes átadása az óvodapedagógusoknak)
- A szülők, ha balesetet okozó veszélyforrást látnak, jelezzék az óvodapedagógusoknak.
- Séták, kirándulások előtt beszéljünk a ránk leselkedő veszélyekről
- Új játékok bevezetése során figyelmeztessük őket a lehetséges veszélyekre.
- Éles, szűrős tárgyak használata során hívjuk fel figyelmüket az óvatosságra (olló, kés, villa, ceruza, tű)
- Tűzriadó játékos gyakorlása minden évben
- A balesetek elkerülése érdekében a kialakított játékszabályok elfogadása, betartatása a játékeszközök biztonságos és célszerű használatával.

8.11. GYERMEKVÉDELEM

A gyermeki jogok tiszteletben tartása és megvalósulása meghatározzák az óvodánkban folyó nevelőmunkát, nevelői attitűdünket és gyermekképünket.

Minden pedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése. Köteles tiszteletben tartani a gyermek személyiségét és családja világnézetét, értékrendjét nem kényszerítheti rá senkire az óvodában, vallási, világnézeti kérdésekről nem foglalhat állást nevelőmunkája során.

Cél:

- A gyermekek szociális és családi körülményeinek feltárása, az arra rászorulóknak megfelelő segítségnyújtás.
- Általános feladat a gyermeki jogok érvényesítésének biztosítása és képviselete.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek szüleivel kapcsolatfelvétel: családlátogatás, beszélgetés alkalmával a problémák mögötti okok feltárása
- Felvilágosítás a lehetséges kedvezményekről
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi felelőssel

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése
- A veszélyeztetett gyermekek felmérése
- Kapcsolatfelvétel a megfelelő, segítő szervekkel
- Tájékoztatási kötelezettség az intézményvezető felé
- Beszámolási kötelezettség

Az intézményvezető feladatai:

- Azonnali jelentési és intézkedési kötelezettség a veszélyeztetett gyermek érdekében.
- A gyermekvédelmi munka feltételeinek biztosítása (szakember ellátottság, gyermekvédelmi felelős, továbbképzések)
- Együttműködő kapcsolat kialakítása a szülőkkel.

Gyermekvédelmi tevékenység várható eredményei:

- A rászoruló családok segítséget kapnak
- Nem sérülnek a gyermeki jogok
- A szülő bátran fordul az óvodához

8.12. SZOLGÁLTATÁSOK

Az óvoda Pedagógiai Programjának megvalósítását segítő szolgáltatások:

Alapszolgáltatások:

- Óvodapszichológus
- Pedagógiai szakszolgálat
- Logopédia
- Mozgásterápia

Egészségügyi alapszolgáltatás:

- Gyermekorvos
- Gyermek fogorvos
- Védőnők

Részben térítéses szolgáltatások:

- Étkeztetés

9. HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK

Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmény erejével megteremtjük a hagyományokat, és közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit. Az ünnepekkel közvetítjük egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a népi hagyományokat.

Szüksége van gyermeknek, felnőttnek egyaránt arra, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyerekek és felnőttek, a meglepetések, és az ajándékozás öröme.

Az érzelmi ráhangolódást biztosítjuk az aktuális mesékkel, versekkel, dalokkal, játékokkal.

Óvodánkban az ünnepeket a szülők javaslatainak figyelembevételével és részvételével szervezzük és bonyolítjuk.

Szeptember Őszi kulturális hét szeptember 2. hete
 Szeptember 29. Mihály napi vásár
 Szeptember 30. Magyar népmese napja

Október Dömötör Alapítványi Családi nap
 Szüret október 1-2. hete

November Márton napja, november 11.

December Mikulás Óvónők mese dramatizálása.
 Adventi készülődés, koszorú készítése.

	Karácsony: Ráhangolódás az ünnepre. Ajándékkészítés, népszokások felelevenítése, betlehemezés. Szülők is részt vesznek az ünnepi készülődésben.
<i>Január</i>	Újév
<i>Február</i>	Farsangi mulatság: Zenés, táncos maskarázás, Télűzés, Kiszebáb égetés
<i>Március</i>	Márc. 15. Nemzeti jelképeink megismerése, felkeresése.
<i>Április</i>	Húsvéti előkészületek
<i>Május</i>	Anyák napja: A csoportok egyéni elképzeléseik szerint teremtenek meghitt körülményt a köszöntéshez. Gyereknapi Programja változó.
<i>Június</i>	Nagycsoportosok búcsúztatása: A kicsik ajándékkal, virággal búcsúztatják csoporttársaikat. Az iskolába készülők verses, énekes összeállítással búcsúznak.

A gyermekek születés vagy névnapját megünnepeljük a csoportokban.

10. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A gyermekek nevelése /tanítása/ érdekében kezdeményezően együttműködik az óvodapedagógus társaival, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel és a szülőkkel.

Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására.

Szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

A gyermekekkel történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS ÉS A DAJKA EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A tevékenységközpontú óvodai program megvalósítása során a dajka munkája az óvodapedagóguséval összehangolt, mert a dajkát a pedagógiai munka közvetlen segítójének tekintjük. Munkájukat a gyermekek napirendjéhez igazítva, az óvodapedagógusok irányítása mellett végzik. Egyértelműen elkülönítjük, mely esetben kompetens, mely esetben segítő a szerepkörük. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka közvetlenül és tevékenyen részt vehessen, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseit, módszereit illetően. Tudnia kell, milyen célok érdekében, hogyan kívánják az óvodapedagógusok a gyermekcsoport fejlesztését megvalósítani. Ez a tudás a szakképzett dajkák esetében megsokszorozhatja a felnőttektől kiinduló nevelő hatásokat, hiszen a dajka is egyike a gyermeket nevelő felnőttnek, aki éppúgy, mint az óvodapedagógus, magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a kisgyermekre. Mindezért szükséges, hogy a gyermek - dajka kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. Fontos, hogy tartsa be titoktartási kötelezettségét a gyermekekről kapott információ terén. Alakítsa ki igényét saját önképzésére a változó óvodai élethez igazodva. Az óvoda pedagógiai asszisztensével alakítson ki pozitív kapcsolatot és

működjön együtt vele. A sajátos nevelési igényű, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátásában résztvevő szakemberekkel működjön együtt.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS ÉS A PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Az óvodai program megvalósítása során a pedagógiai asszisztens munkája az óvodapedagóguséval összehangolt, hiszen csak így tud segítségére lenni a gyermekek megfelelő fejlesztésében. Magatartásával, beszédstílusával, külső megjelenésével mintaadó a gyermekek számára. Az óvodapedagógus irányításával részt vesz a tevékenységekben, és a pedagógus által kijelölt gyermekekkel történő feladatok elvégzésében. A csoportokba járó gyermekekkel és a dajkákkal is pozitív kapcsolatot alakít ki, mert a séták, kirándulások alkalmával így tud hatékonyan együttműködni a csoporttal. A sajátos nevelési igényű, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátásában résztvevő szakemberekkel működjön együtt.

10.1. BELSŐ PEDAGÓGIAI KAPCSOLATAINK

A CSALÁD

Az óvodának a legszorosabb és egyben legfontosabb kötődése az óvodás gyermekek családjával való kapcsolattartás. Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül. Nevelési eredményességünk a család szokásrendjének szűrőjén keresztül érvényesül. A gyermek harmonikus fejlődése e kettő összhangján múlik. A szülő és az óvodapedagógus közös érdeke a gyermek problémamentes fejlődése otthon és az óvodában egyaránt.

Egyre gyakoribb jelenség a családban végbemenő funkcionális változás, az átmeneti vagy tartós hátrányos helyzet. Ilyenkor az óvoda igyekszik korrigálni a nevelésben jelentkező hiányosságokat. A kölcsönös bizalomra épülő szülő-óvodapedagógus kapcsolat nem egyszerű és nem könnyen kialakítható – meg kell dolgozni érte. A jól működő kapcsolatban az óvodapedagógus is érdeklődő magatartásával követi a család életvitelét. Így tud segítőtje és partnere lenni a szülőnek. Folyamatosan tájékoztatja a szülőt a gyermeke fejlődéséről.

A kapcsolattartás formái:

Családlátogatás:

Cél: az óvodapedagógusok megismerjék a gyermeket közvetlen környezetében, felmérjék helyét a családban, tájékozódjanak a család nevelési elveiről, szokásairól.

Az anamnézis kitöltéséhez is lehetőséget teremt.

Formái:

- megismerő családlátogatás tanévkezdés előtt
- évközi családlátogatás

Tájékoztatás formái:

- személyes időpont egyeztetés

A dokumentálás formája:

- Feljegyzés készítése a naplóba

Fogadóóra:

Cél: Négy szemközti beszélgetés, információcsere a gyermeket érintő kérdésekről, fejlődéséről.

Személyre szabottan, igény szerint, időpont egyeztetés alapján történik. Résztvevői: a csoport mindkét óvodapedagógusa együtt, a szülő, esetenként a fejlesztő pedagógus és a logopédus.

Gyakorisága: - igény szerint
- szükség szerint
- beiskolázás előtt az iskolába menő gyermekek szüleinek

Tájékoztatás formája:

- időpont egyeztetés személyesen

A dokumentálás formája:

- Feljegyzés

Szülői értekezlet:

Cél: Tájékoztatás a csoport életét érintő időpontokról, programokról. Beszélgetés a csoportot érintő aktuális dolgokról, feladatokról az óvodában folyó nevelőmunkáról.

Gyakorisága:

Évente három alkalom.

Az új szülők részére a nevelési év kezdetén összevontan, csoportokban évente két alkalommal szervezzük. Ismertetjük a Házirendet, Napirendet, a Helyi pedagógiai programot és a csoport éves tervét. Megválasztjuk a Szülői Munkaközösség tagjait. Elmondjuk a csoportérettel kapcsolatos hagyományokat, tudnivalókat, ismertetjük a szokásrendszert, az aktuális csoportképet. Lehetőség nyílik az új gyermekek szüleinek bemutatkozására, gyermekük bemutatására, a szülők véleményének meghallgatására, aktuális nevelési helyzetek megbeszélésére.

Év végén az óvodapedagógusok beszámolnak a nevelési év eseményeiről a csoport egész évi tevékenységéről.

Tájékoztatás formája:

- A csoport hirdető táblája és személyes meghívás

A dokumentálás formája:

- Jegyzőkönyv készítése

Nyílt napok – egy meghatározott nap a beiratkozó gyermekek szülei számára (természetesen abban az esetben, amikor nincs pandémiás időszak)

MUNKAKÖZÖSSÉG

Cél: Az óvodapedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése

A munkaközösség a tanév elején összeül és kidolgozza tematikáját, összejövetelek és bemutatóik számát.

A folyamat várható eredménye:

Az óvodapedagógus mindennapi munkájába visszatükröződik a munkaközösségi megbeszélésen látott és hallott módszer.

NEVELŐTESTÜLET

Cél: A nevelőmunka eredményességének és hatékonyságának biztosítása

Formái:

- a nevelőtestület minden hónap első keddjén munkamegbeszélést tart
- évente négy, illetve öt alkalommal nevelőtestületi értekezletet tartunk

A folyamat várható eredménye:

- Az óvoda minden csoportjában közel azonos színvonalon folyik a nevelőmunka
- A szülő ugyanolyan tájékozott minden csoportban és elégedett a szolgáltatás színvonalával.

10.2.KÜLSŐ PEGAGÓGIAI KAPCSOLATAINK

Iskola

Cél: Az intézményváltás átmeneti problémáinak, nehézségeinek megkönnyítése.
Egymás nevelési gyakorlatának megismerése.

Városunkban egy általános iskola működik. Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet érdekében az intézménnyel folyamatos a kapcsolattartás. Óvodai életünk legfontosabb történéseit megismertetjük az iskolával, személyes kapcsolatot tartunk fenn a tanítókkal. Lehetőség nyílik arra, hogy a tanító néni megismerkedjen leendő tanítványaival.

Gyakorisága:

- ősszel az 1. osztályt kezdő gyermekeink meglátogatása
- nagycsoportos gyermekek látogatása az iskolában
- tavasszal az első osztályos tanító néni látogatása az óvodában

A folyamat várható eredménye:

- A tanítónők ismerik óvodánk nevelési gyakorlatát
- Segíti a gyermekek iskolai beilleszkedését.

10.3. KAPCSOLATTARTÁS A FENNTARTÓVAL

Cél: Együttműködés az intézmény törvényes és zavartalan működése érdekében

Formái:

- Bizottsági üléseken, testületi üléseken, vezetői értekezleteken az óvodavezetése képviseli az óvodát.
- Napi kapcsolattartás a Polgármesteri hivatal dolgozóival
- Beszámolók, tájékoztatók készítése az intézmény munkájáról

10.4. NEVELÉST SEGÍTŐ SPECIÁLIS KAPCSOLATAINK

- Alapszolgáltatási Központ
- Iskola –egészségügyi Szolgálat: Gyermekorvos – védőnők
- Kistarcsai VMSK Városi Művelődési, Sportközpont és Könyvtár Nonprofit Kft.

Szakszolgálatok:

- A Pedagógiai Szakszolgálat javaslatára igénybe vesszük a szakszolgálatok segítségét.
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Székhely Szakértői Bizottság 1141 Budapest, Mogyoródi út 128.
- Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézmény 2100 Gödöllő, Dózsa György út 69/a.

Cél: A HPP céljainak megvalósításához a nevelést segítő partnerek támogatásának megnyerése
Feladat:

- A partnerek számontartása a partnerlistán, kapcsolattartó személyek megjelölése, felkérése
- Folyamatos kapcsolattartás

Együtműködés formái:

- értekezletek
- levelezés
- kölcsönös látogatás, tájékozódás

11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGÉNEK NYOMONKÖVETÉSE

A gyermekek óvodai felvételétől kezdődően az óvodapedagógusok megfigyelést végeznek a gyermekek – értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi – állapotáról, a nevelőtestület által összeállított Anamnézis – képességmérő lap, valamint a Neveltség szintmérő lap alapján. (4. Melléklet)

Évente két alkalommal, októberben és áprilisban írásban rögzítik a gyermek fejlettségi állapotát. A gyermekek tevékenységének megfigyeléséből, produktumaik értékeléséből kapott adatokat reálisan elemzi-értékeli.

Azoknál a gyermekeknél, akiknél a harmonikus személyiségfejlődés mellett a fejlettségmérő vizsgálatok két, vagy több részképesség területen – hiányt mutat, a Pedagógiai Szakszolgálattól kérünk további megsegítést. Ennél kevesebb hiányosság esetén az óvodapedagógus készít egyéni fejlesztési tervet, melyet a gyermek Anamnézis lapjához csatol.

A megkésett beszédfejlődést, akadályozott beszédfejlődést és pösze beszédhibákat a logopédus kezeli.

Az óvoda minden dolgozójának kötelessége a gyermekekkel kapcsolatos információk diszkrét kezelése, a probléma pozitív megközelítése.

A fejlesztésben való részvételről, a fejlődés menetéről az óvodapedagógusok és a fejlesztésben résztvevő szakemberek közösen adnak tájékoztatást az igazgatónak és a szülőknek.

12. AZ ÓVODA NEVELÉSI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉRTÉKELÉSE:

E tevékenység **fő feladatai** a nevelési programunk funkcionális működésének vizsgálata: a Helyi nevelési program és a megvalósulás összehasonlítása, a feltételrendszer átgondolása.

Célja a visszacsatolás: a változások érzékelése a kiinduláshoz képest, esetleges tervmódosítás vagy megerősítés, az elmozdulás szükségességének feltárása.

Mindezt a gyakorlati pedagógiai munka segítése, fejlesztése érdekében kell elvégeznünk. Az ellenőrzés lehetőséget ad az elismerésre és a jutalmazás módszerének alkalmazására.

Az ellenőrzés folyamata információk gyűjtésével kezdődik, az információk elemzésével folytatódik, majd a következtetések levonásával végződik. Az ellenőrzésre vonatkozó szempontokat a Minőségirányítási Program tartalmazza. Attól függően, hogy mit ellenőrünk, az elemzés lehet egy helyzetképet elemző vagy két helyzetképet elemző összehasonlítás. Az ellenőrzés fontos része önelemzés, önértékelés.

Alapvető ellenőrzési terület az óvoda Pedagógiai Programjának megvalósulása, beválása. Ebben nagy feladat hárul a szakmai közösségekre.

Az intézményi szintű ellenőrzésért az intézményvezető a felelős. Az intézményvezető mellett az igazgatóhelyettesek, a munkaközösségek vezetői, valamint a minőségbiztosítási munkacsoport munkamegosztás alapján vesznek részt.

Az óvodában folyó pedagógiai munka ellenőrzésének adminisztrációs alapját az óvoda dokumentumai képezik. Első számú szakmai dokumentuma a Helyi Pedagógiai Program, amely éves szintre bontva a Munkatervben realizálódik.

A csoportokban folyó pedagógiai munka ellenőrzésének adminisztrációs alapját a csoportnaplók, az óvodapedagógusok által készített kerettervek, fejlesztő tervek, a folyamatos feljegyzések, a családlátogatások feljegyzései, a gyermekek fejlődéséről készült jegyzetek alkotják.

Az ellenőrzéshez szükséges információk alapja az óvodapedagógusokkal folytatott beszélgetések, nevelési helyzetekben alkalmazott eljárásaik megfigyelése, a gyermekekről szerzett ismereteik és problémaérzékenységük.

Az óvodapedagógus-gyermek kapcsolatán múlik az óvodában eltöltött idő hasznossága. Minden gyermek megkülönböztetett figyelmet vár el óvodapedagógusától. Az odaadó, bizalmat sugárzó óvodapedagógushoz ragaszkodnak a gyerekek.

Másik jelzőrendszer a szülő. Ha nyugodt lelkiismerettel távozik reggel az óvodából, ha szívesen támogatja gyermeke óvodapedagógusát munkájában, ha a szülői értekezletek népszerűek, ha a szülők nyitottak és közvetlenek – jól működő a nevelői partnerkapcsolat. Szívesen kapcsolódnak be az óvoda tervező - szervező munkájába.

A csoportlátogatások és az azt követő megbeszélések alkalmat és lehetőséget adnak az önelemző, önértékelő megnyilvánulásra, az időtálló értékek megfogalmazására, a példaértékű óvodapedagógusi magatartás megerősítésére.

13. PEDAGÓGUS ELKÖTELEZETTSÉGE ÉS A SZAKMAI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS A SZAKMAI FEJLŐDÉSÉRT

Tisztában van személyiségének sajátosságaival, és alkalmazkodik a szerepvállalásokhoz.

Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi.

A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógus társaival, munkaközösségeivel, a nevelő/tanító munkát segítő munkatársaival, a gyermek fejlődését támogató más szakemberekkel.

Fontos számára tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza.

Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet vállal.

14. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

1999/2000. nevelési évben bevezetett, 2016/17 – ben átdolgozott Helyi Pedagógiai Program érvényességi ideje a nevelőtestület határozata alapján három év.

Időközi módosítására abban az esetben kerül sor, ha a feltételrendszerben változás történik vagy jogszabályváltozás indokolja.

Jelen Pedagógiai Program a 2023/2024-es nevelési évben az igazgató által a nevelőtestület bevonásával javított Program, melynek további érvényességi ideje szintén 3 év (2027) az előzőekben leírtakat figyelembe véve.

A módosítást kezdeményezheti az intézményvezető, a nevelőtestület, érdekképviselői szervek.

Az átdolgozás alapjai:

- Köznevelési törvény
- A programbeválás gyakorlati tapasztalatai

Az átdolgozott Helyi Pedagógiai Programot az igazgató fogadja el a nevelőtestület bevonásával, és a fenntartó hagyja jóvá.

Az óvoda Helyi Pedagógiai Programja nyomtatott formában megtalálható a Polgármesteri Hivatalban, az óvoda minden csoportjában, az igazgató irodájában.

Elektronikus formában az óvoda honlapján olvasható.

15. KIEGÉSZÍTÉS PANDÉMIÁS IDŐSZAK ESETÉRE

Az Nkt. 30. § (5) bekezdésében foglaltakkal összhangban, ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem lehetséges,

- a) az intézményre kiterjedő veszélyhelyzet esetében az igazgató,
- b) a településre kiterjedő veszélyhelyzet esetében a jegyző a fenntartó egyidejű értesítése mellett,
- c) a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzet esetében a hivatal,

rendkívüli szünetet rendel el. A fenti esetben az óvodapedagógusok az óvodai csoportban nem folytathatnak nevelő tevékenységet. Ez az időszak lehetőséget teremt az óvodapedagógusok részére egyéni pedagógus kompetenciáik erősítésére, az intézményen belüli szakmai megújulásra, továbbá intézmények közötti szakmai együtt gondolkodásra, módszertani tudás - és jó gyakorlat megosztására. Az óvodapedagógusok a szülők számára, a gyermek személyiségét, érdeklődését és egyéni képességeit ismerve, figyelembe véve az adott csoport éves munkatervét/tematikus tervét, ajánlhatnak olyan játékos tevékenységformákat, élményszerzési lehetőségeket, amelyeket a szülők gyermekükkel együtt otthonaikban is megvalósíthatnak. Ezért az infokommunikációs eszközök használatával online nyújtanak segítséget és támogatást a szülők részére. Így az óvodapedagógusok megjelölik azokat az interneten elérhető információforrásokat is, amelyeken a szülők a közös és élményteli otthoni hasznos tevékenységekhez, együtt játszáshoz a támogató segédanyagokat elérhetik. Az óvodapedagógusok egészségének védelme érdekében fontos, hogy a szükséges egyeztetések, nevelőtestületi szakmai megbeszélések lehetőség szerint ilyen esetben szintén digitális eszközökkel vagy telefonon kerüljenek lebonyolításra, és csak akkor menjenek be a kollégák az intézményekbe, ha az feltétlenül szükséges.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Elfogadta:

.....
Igazgató

Dátum 2024.01.11

Véleményezte:

.....
Nevelőtestület

Q1

Dátum 2024.01.11.

Jóváhagyta:

.....
Fenntartó

Dátum 2024.02.05.

KISTARCSA VÁROS POLGÁRMESTERE
JUHÁSZ ISTVÁN

